

ที่ ฉบับ ๐๐๒๓.๓/ก ๙๔๑๖

1351

6 / D.O. / 61

2007

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา

ด้วยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขได้ตระหนักรถึงความสำคัญของการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจต่อการป้องกันควบคุมโรค การสื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพ จึงเป็นหนึ่งในมาตรการที่สำคัญในการป้องกันควบคุมโรคอยู่ใจระร่วงจากไวรัสโรต้า รวมทั้งสื่อสารเพื่อสร้างความเข้มมั่นมีความรู้ สร้างความตระหนักรในมาตรการป้องกันโรค และลดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน เพื่อให้ข้อมูลโรคและภัยสุขภาพที่รวดเร็ว และทันเวลา ทันต่อสถานการณ์แก่ประชาชน จึงจัดส่งสื่อความรู้ เรื่องโรคอยู่ใจระร่วงจากเชื้อไวรัส ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงขอความร่วมมือมาเพื่อโปรดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อการป้องกันควบคุมโรค การสื่อสารความเสี่ยงโรคและภัยสุขภาพ สำหรับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

จังหวัดฉะเชิงเทรา

๕ กันยายน ๒๕๖๑

សេចក្តីជាបន្ទូរ និង សេចក្តីជាបន្ទូរ និង សេចក្តីជាបន្ទូរ

- ពេលវេលាលើកដែលបានបង្កើតឡើង
- នគរ. និង នគរ. និង នគរ. និង នគរ. និង នគរ.

-110 nm./cm. 2500

(นายสุรจิตร์ ภู่วิจัยเป็)

พื้นที่ในประเทศไทย

Fig. 10. *Scutellaria*.

১৮৭৪-১৯

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

ଟୋର ପ-ଶାନ୍ତି-ଓ-ଟୋରଣ୍ଟ ଟୋରସାର. ପ-ଶାନ୍ତି-ଓ-ଟୋରଣ୍ଟ

ຜັກສານງານ

นายประสาท สีบเขียว ๐๖-๔๘๘๕-๕๗๕๔

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

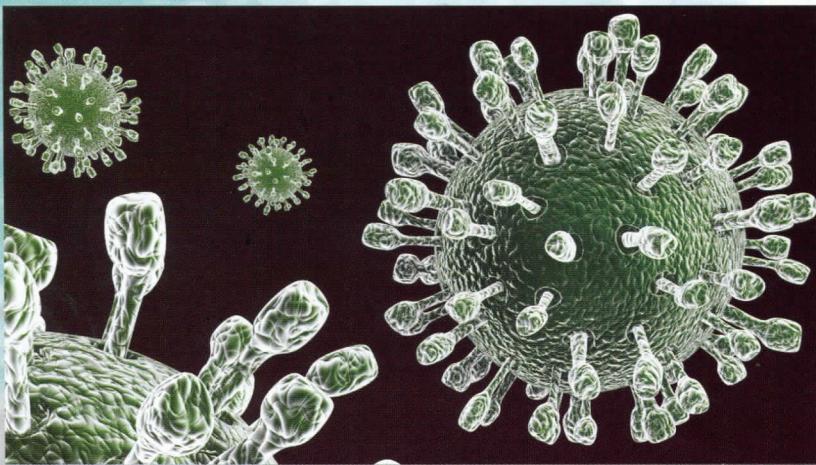
โรคอุจจาระร่วง จากเชื้อไวรัส

โรคอุจจาระร่วง เป็นภาวะที่พบได้บ่อยทั้งในเด็กและผู้ใหญ่
หมายถึง กลุ่มอาการที่มีการถ่ายอุจจาระเหลวหรือเป็นน้ำ ตั้งแต่ 3 ครั้ง
ขึ้นไป ใน 1 วัน หรือถ่ายอุจจาระเป็นน้ำหรือเป็นมูกเลือดแมมเพียง
ครั้งเดียว และอาจมีอาการอาเจียน หรือ เป็นไข้ร่วมด้วย

โรคอุจจาระร่วง สามารถแบ่งได้ตามระยะเวลาที่ป่วย เช่น
อุจจาระร่วงเฉียบพลัน คือ มีอาการอุจจาระร่วงน้อยกว่า 7 วัน
และอุจจาระร่วงเรื้อรัง คือ มีอาการอุจจาระร่วงนานกว่า 7 วัน
นอกจากนี้ยังแบ่งตามเชื้อที่เกิดให้เกิดอาการอุจจาระร่วง เช่น
เชื้อแบคทีเรีย เชื้อไวรัส สารพิษ สิ่งแปรกปลอม เป็นต้น

โรคอุจจาระร่วงจากไวรัส

เชื้อไวรัสส่วนใหญ่ที่ทำให้เกิดอาการอุจจาระร่วง เช่น เชื้อไวรัสโตรตา (Rotavirus), เชื้อไวรัสโนโร (Norovirus)

โรคอุจจาระร่วงจากไวรัสโตรตา พบมาก ในกลุ่มเด็กเล็ก อายุต่ำกว่า 5 ปี แต่ในรอบ 2 ปี ที่ผ่านมา呢 พบว่า มีรายงานการป่วย ในผู้ใหญ่เพิ่มขึ้น ซึ่งอาจติดเชื้อจากการดูแลเด็กที่ป่วย หรือติดจาก การปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม โดยเชื้อไวรัสโตรตามักจะพบมาก ในช่วงฤดูหนาว

สาเหตุ เชื้อไวรัสโตราที่ทำให้เกิดอาการอุจจาระร่วง ในมนุษย์ มี 7 สายพันธุ์ (A, B, C, D, E, F, G) เด็กที่อายุน้อยกว่า 5 ขวบ เกือบทุกคน จะติดเชื้อไวรัสกลุ่มนี้อย่างน้อยหนึ่งครั้ง

อาการ อาจจะมีไข้ มีน้ำมูกและไอเล็กน้อยมาก่อน คล้ายการติดเชื้อไวรัสอื่น ๆ แต่จะมีอาการชักสั่น ๆ และมีอาการทางเดินอาหารตามมาก มักมีอาเจียนมากใน 1 – 2 วันแรก และท้องร่วงเป็นน้ำพุ่งหลายครั้ง หากไม่ได้รับการรักษาเพียงพอจะต้องอีดมาก อาจถ่ายอุจจาระมากจนกันแดง

อาการอาเจียนจะเป็นในช่วงสองวันแรกแล้วดีขึ้น แต่ท้องร่วงจะอยู่นานประมาณ 5 – 7 วัน

การติดเชื้อ เกิดจากการกินสิ่งปนเปื้อนอุจจาระที่มีเชื้อนี้ เช่น เด็กมีอิเสิ่นแล้วอมหรือดูดนิ้ว หรือเชื้อ / อุจจาระติดกับของเล่นหรือเครื่องใช้ ดังนั้นจึงมักมีการระบาดของไวรัสโตราในโรงเรียนเด็กเล็ก หรือสถานเลี้ยงเด็ก

การรักษา

ไม่มีการรักษาเฉพาะ เป็นการรักษาตามอาการ เช่น การให้สารน้ำและเกลือแร่ทุกชนิด ถ้ามีภาวะขาดน้ำ เป็นต้น

วัคซีนป้องกันโรคอุจจาระร่วงจากไวรัสโตรตา

โดยกระทรวงสาธารณสุขอยู่ระหว่างดำเนินการ เพื่อนำวัคซีนนี้เข้าสู่แผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทยต่อไป ทำให้ขณะนี้ยังไม่มีให้บริการในโรงพยาบาลรัฐทั่วไป แต่มีให้บริการแบบมีค่าใช้จ่ายในโรงพยาบาลเอกชน โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย หรือโรงพยาบาลของรัฐบางแห่ง

ข้อบ่งใช้วัคซีนป้องกันโรคอุจจาระร่วงจากไวรัสโตรตา

ใช้เฉพาะในเด็กเล็ก เป็นวัคซีนนิดหยดเข้าทางปาก จำนวน 2 หรือ 3 ครั้ง ขึ้นอยู่กับชนิดของวัคซีน อายุที่ให้วัคซีน คือ 2 และ 4 เดือน ถ้าเป็นชนิดหยดสองครั้ง และ 2, 4 และ 6 เดือน สำหรับชนิดหยด 3 ครั้ง โดยวัคซีนสามารถลดการป่วยหรือลดความรุนแรงของโรคได้

โรคอุจจาระร่วงจากไวน์สโนโร

เป็นไวน์สโนกสูมที่ก่อ “โรคหัวดลงกระเพาะหรือสต็อมมัค พลู (stomach flu)” มักพบในฤดูหนาว พบร้าได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่

โรคนี้จะปรากฏอาการของโรคหลังได้รับเชื้อเข้าไปเพียง 24 – 48 ชั่วโมง หรือเกิดอาการได้เร็วกว่านั้น อาการที่พบบ่อย ไข้ หนาแน่น ปวดศีรษะ ปวดเนื้อปวดตัว อาเจียน ปวดท้องมาก ท้องเสีย อ่อนเพลีย อาการของโรคจะเป็นอยู่ไม่นานเพียงวันสองวันและอาการมักไม่หนักแต่ผู้ป่วยจะมีความรู้สึกว่าไม่สบายมากๆ

สำหรับเด็ก ผู้สูงวัยผู้ที่มีภูมิคุ้มกันอ่อนแอมักมีอาการมากกว่า หนุ่มสาว โรคสามารถแพร่ติดต่อกันจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งได้โดยง่ายดาย

การติดเชื้อ อาจติดโดยเข้าทางการรับประทานอาหาร เครื่องดื่ม ติดจากผู้ป่วยหรือบริการอาหาร ติดจากงาน ชาม ช้อน ผ้าเช็ดอุปกรณ์ อาหารที่ก่อการติดเชื้อบ่อย ได้แก่ หอยนางรมสด ลวก หรือปูรุ่งไม่สุกทั่วถึง ผู้ที่ติดเชื้อแล้วจะแพร่เชื้อต่อไปได้อีกประมาณสามวัน

โรคนี้แล้วป่วยได้อีก เพราะไวน์สโนมีหลายสายพันธุ์จึงติดเชื้อต่างสายพันธุ์ซ้ำกันได้

โรคอุจจาระร่วงจากไวน์สโนโร ไม่มีวัสดุป้องกันโรค และไม่มีวิธีการรักษาโดยเฉพาะ เป็นการรักษาตามอาการเท่านั้น เช่น ให้ดื่มน้ำละลายน้ำตาลเกลือแร่ (ไอ อาร์ เอส) เพื่อป้องกันการขาดน้ำ ไม่ควรซื้อยาซ่าเชื้อกินเอง เพราะโรคเหล่านี้สามารถหายได้เอง

การป้องกันโรคอุจจาระร่วงจากเชื้อไวรัส

สามารถป้องกันได้โดย

1. หมั่นล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่หรือเจลล้างมือทั้งก่อนปฐง
ประกอบอาหาร และหลังการใช้ห้องน้ำ
2. กำจัดขยะมูลฝอย เศษอาหารเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน
หนู สัตว์กัดแทะ และสัตว์อื่นๆ
3. รับประทานอาหารที่ปูรุ “สุก ร้อน สะอาด” และไม่รับประทาน
อาหารสุกๆ ดิบๆ โดยเฉพาะอาหารที่ปูรุจากเนื้อสัตว์อาหารทะเล
4. ล้างผักและผลไม้ให้สะอาด หลีกเลี่ยงน้ำและอาหารที่ไม่สะอาด
5. ทำความสะอาดอุปกรณ์ ของเล่น และเสื้อผ้าของผู้ป่วย โดยใช้
น้ำยาทำความสะอาดเชื้อที่มีส่วนผสมของโซเดียมไฮโดรคลอไรด์ เช่น
พงฟอกขาว น้ำยาซักผ้าขาว เป็นต้น

อาหาร / น้ำ เลี่ยง
ต่อโรคอุจจาระร่วง
จากไวรัส

ถ้ามีอาการอุจจาระร่วงให้ดื่มน้ำละลายน้ำตาลเกลือแร่ (โอลาร์ เอส) เพื่อป้องกันการขาดน้ำ ไม่ควรซื้อยาฆ่าเชื้อกินเอง เพราะโรคเหล่านี้สามารถหายได้เอง หากผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น ยังถ่ายบ่อย อาเจียน อ่อนเพลีย โดยเฉพาะในเด็กเล็กและผู้สูงอายุขอให้รีบพบแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขใกล้บ้าน”

สำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

กรมควบคุมโรค โทร. 0 2590 3855 หรือ

สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422

www.riskcomthai.org

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control